

Centrumgebieden

De gemeente Overbetuwe bestaat uit 11 kernen. In de wat grotere kernen kunnen we spreken van een centrumgebied. In het centrum zien we diverse lichtbronnen. Zo staat er openbare verlichting (lantaarnpalen), is er licht vanuit de winkels (etalages), is er reclameverlichting, feestverlichting en/of zijn er aangelichte gevels. Al deze lichtbronnen bepalen het licht buiten in de openbare ruimte.

Foto: Centrum in Elst waar licht van de openbare verlichting, het aangelichte gemeentehuis en verlichting vanuit een etalage aanwezig is.

Sfeer is in het centrum uitermate belangrijk. Daar kan verlichting een belangrijke rol inspelen.

Verlichte etalages

In het centrum is veel reclame en zijn veel etalages verlicht. Middenstanders willen laten zien wat er te koop is. Tijdens openingstijden is dat vanzelfsprekend.

Doordat het licht vanuit de etalage fel is, moet de verlichting op straat (de openbare verlichting) ook feller branden dan anders nodig is. Als het licht op straat minder fel is dan vanuit de etalages, dan ontstaat er een soort donker gat op straat. Op onderstaande foto is dat ook zichtbaar. De weg lijkt donker doordat het licht van de etalages zo fel is.

Foto: Centrum in Elst, verlichte etalage waardoor de openbare verlichting wegvalt en het donker op straat lijkt.

Na sluitingstijd is in sommige winkels de etalageverlichting nog aan. Vaak blijft het ook de hele nacht nog op volle sterkte branden. Is dat wel nodig? Willen we midden in de nacht zien wat er te koop of in de aanbieding is?

Naast een verlichte etalage, is er ook andere verlichte reclame aanwezig in het centrum. Gevels op de panden of lichtborden. Ook hiervoor geldt dat we ons de vraag kunnen stellen of dit aan moet zijn in de nacht.

Licht en camera's

Verlichting wordt vaak toegepast vanwege inbraakpreventie. Dat is echter alleen zinvol als er mensen zijn die kunnen reageren. Inbrekers kunnen zelfs voordeel hebben van licht. In sommige situaties is een alarminstallatie of een sensor lamp (die aanspringt als er iemand aankomt) effectiever. De camera moet geschikt zijn voor wat er geregistreerd moet worden (bijvoorbeeld gezichten of kentekens e.d.).

Kleur- en gezichtsherkenning

In het centrum is sociale veiligheid (en het gevoel van veiligheid) zeer belangrijk. Een juiste kleurweergave is dan belangrijk, zodat je een goede omschrijving kan geven als er wat zou zijn. Maar ook dat je mensen op een redelijke afstand goed kan herkennen. Als er een blauwe auto rijdt en er moet een omschrijving gegeven worden van de auto, is het belangrijk dat de kleur blauw wordt genoemd. Bij bepaalde kleuren verlichting (bijvoorbeeld oranje) is de kleur blauw niet als blauw te zien maar als rood. Dan wordt er dus een verkeerde omschrijving gegeven met alle mogelijke gevolgen van dien. Onderstaande foto toont het effect van verschillende lichtkleuren. Op de foto links en rechts zijn de bakjes hetzelfde.

Oranje Sox verlichting

witte verlichting

Feestverlichting

In de donkere maanden wordt er, op toegestane locaties, feestverlichting opgehangen. De winkeliers verzorgen dit in overleg met de gemeente.

Foto: Centrum Zetten, feestverlichting hangt aan de masten.

Beleid

In centrumgebieden plaatsen we andere masten (dat noemen we decoratieve masten en geen standaardmasten) om zo herkenbaar te maken dat het een centrum is.

Foto: Centrum in Elst (links) en Andelst/Herveld (rechts) met decoratieve masten in het centrum. Zo is het herkenbaar als centrumgebied.

De verlichting wordt later op de avond gedimd (minder fel branden) zodra dit technisch mogelijk is. Op de parkeerterreinen wordt ook gedimd zodra dit technisch mogelijk is en waar het kan, gaat het in de nacht uit. Dat wordt per situatie bepaald.

Er wordt goed gekeken naar het effect van de straatverlichting op de sfeer in het centrum met name tijdens de openingstijden.

De kleur van de verlichting is wit waarbij een juiste kleurweergave en gezichtsherkenning mogelijk is.

Verlichte reclameborden aan de lantaarnpalen staan we niet toe. Reclame is in het centrumgebied toegestaan op de daartoe aangewezen locaties. Het moet wel voldoen aan de voorwaarden uit de Welstandsnota. Reclame mag alleen op/aan het perceel van het bedrijf of waar de activiteit plaatsvindt. Na sluitingstijd staan we in ieder geval knipperende lichtreclames en leddisplays niet toe. Tijdens openingstijden, wanneer het al donker is, vragen wij om terughoudend te zijn met dergelijke reclame-uitingen. Wanneer er lichthinder ontstaat of klachten komen, gaan we met de eigenaar in gesprek.

Tijdens reguliere overlegmomenten met de middenstanders staat duurzaamheid, energiebesparing, sfeer en leefbaarheid op de agenda. Doel is ook om de verlichting op elkaar af te stemmen.

Denk daarbij aan:

- Verlichting te dimmen of uit te doen in de late avond en nacht;
- Het licht goed te richten;
- Sensoren (detectie) inzetten;
- Energiezuinige verlichting toe te passen;
- Zo laag mogelijk lampvermogen toepassen.

Beleidsuitgangspunten gemeente Overbetuwe:

- Geen verlichte reclames aan de lantaarnpalen;
- Na sluitingstijd geen knipperende lichtreclames of leddisplays toegestaan;
- Tijdens openingstijden terughoudend zijn met knipperende lichtreclames of leddisplays;
- Andere vorm mast voor onderscheid;
- Verlichting dimmen;
- Goede kleurherkenning;
- Leefbaarheid en sociale veiligheid belangrijk;
- Tijdens reguliere overlegmomenten met middenstanders staat duurzaamheid, energiebesparing, sfeer en leefbaarheid op de agenda.